

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **J. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 11. 2023, č. j. 19 Az 8/2023-26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 2. 2023, č. j. OAM-1055/ZA-ZA11-ZA19-2022 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který jí v záhlaví označeným rozsudkem vyhověl, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ke zrušení napadeného rozhodnutí přistoupil z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů rozhodnutí, a zároveň proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisem ve vztahu k dostupnosti účinné ochrany LGBTQI+ osob v zemi původu žalobce. Plné znění napadeného rozsudku je přístupné na www.nssoud.cz a soud na něj pro stručnost odkazuje.

III.

[3] Rozsudek městského soudu napadl žalovaný (dále též „stěžovatel“) kasační stížností, a to z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Ve správním řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce byla obava

z urážek a výhrůžek ze strany soukromých osob z důvodu jeho sexuální orientace. Tyto důvody stěžovatel nepovažoval za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Nadto žalobce podal žádost až při svém druhém pobytu v ČR, přičemž tak učinil až poslední den platnosti výjezdního příkazu. Byl přesvědčen, že žalobce vedla k podání žádosti spíše snaha legalizovat svůj pobyt na území ČR. Poukázal také na to, že se obšírně zabýval hodnocením politické a bezpečnostní situace v Gruzii, a to na podkladě aktuálních informačních zdrojů. Současně si obstaral i množství informací o LGBTQI+ komunitě. V projednávané věci mu nevznikly pochybnosti o tom, že by měl žalobce v budoucnu čelit pronásledování pro svoji sexuální orientaci a příslušnost k sociální skupině LGBTQI+. Rovněž byl názoru, že informace k problematice homosexuálů v Gruzii byly v napadeném rozhodnutí dostatečně prezentovány a zohledněny. Žalobce měl nejenom teoretickou, ale i reálnou možnost se vnitrostátní ochrany domoci. Žalobce však rezignoval na pomoc státu i nestátních organizací. Potíže žalobce by byly azylově relevantní, pokud by byly přičitatelné veřejné moci v domovském státě nebo by je veřejná moc tolerovala či nechránila obyvatelstvo před intolерancí či v daném případě by nechránila sexuální menšiny apod. V průběhu řízení postupoval v souladu s právními normami, přičemž důvody pro udělení mezinárodní ochrany formou azylu neshledal. Stejně tak chybí důvody pro udělení dočasné ochrany. Napadené rozhodnutí považoval za zákonné, přezkoumatelné, vycházející z dostatečně zjištěného skutkového stavu a respektující ustálenou judikaturu. Byl rovněž toho názoru, že zcela a řádně zjistil skutkový stav a na základě toho kvalifikovaně rozhodl. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem městského soudu. Kasační námitky neshledal důvodnými, neboť stěžovatel neuvedl žádné zásadní námitky, které by byly samy o sobě schopny prokázat nezákonnost napadeného rozsudku. Stěžovatel v kasační stížnosti pouze opakoval tvrzení, které byly obsahem napadeného rozhodnutí. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro kasační soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

pokračování

O takové pochybení se může jednat např. tehdy, nerespektoval-li krajský (městský) soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013-18, ze dne 19. 6. 2014, č. j. 7 Azs 13/2014-52, či např. ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Uvedené závěry jsou aplikovatelné i po novele soudního řádu správního zákonem č. 77/2021 Sb. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, ze dne 5. 8. 2021, č. j. 10 Azs 196/2021-30, ze dne 14. 7. 2021, č. j. 10 Azs 184/2021-36, ze dne 15. 7. 2021, č. j. 9 Azs 110/2021-30, ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021-31, ze dne 24. 9. 2021, č. j. 10 Azs 225/2021-34, ze dne 14. 10. 2021, č. j. 2 Azs 171/2021-47 atp.).

[7] Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele ani zásadní pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do jeho hmotněprávního postavení. Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na uplatněné kasační námitky a stěžovatel ve své argumentaci nevyložil žádné důvody, které by svědčily pro odklon.

[8] Stěžovatel formálně vznesl jak kasační důvod nepřezkoumatelnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], tak nezákonnosti [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] napadeného rozsudku. Konkrétní důvody nepřezkoumatelnosti však stěžovatel neuvádí. Ve vztahu k tvrzené nepřezkoumatelnosti a vadnosti rozsudku městského soudu proto lze odkázat např. na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 4 Azs 55/2003-51, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, či ze dne 21. 5. 2015, č. j. 7 Afs 69/2015-45 atp.). Podle názoru Nejvyššího správního soudu postupoval městský soud v souladu s uvedenou judikaturou. Závěry městského soudu jsou plně přezkoumatelné, resp. srozumitelné. Důkladně vypořádal stěžejní žalobní námitky a náležitě odůvodnil, z jakého důvodu bylo třeba napadené rozhodnutí zrušit (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 64/2009-153, ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 80/2011-122, ze dne 29. 4. 2014, č. j. 2 As 23/2014-34, ze dne 29. 3. 2016, č. j. 5 As 74/2015-56, ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 330/2016-192).

[9] Převážná část kasační argumentace pak spočívá v tvrzení, že stěžovatel postupoval v souladu s právní úpravou a dostatečně zjištěným skutkovým stavem, přičemž dospěl k závěru, že nebyly naplněny důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu, ani důvody k udělení doplňkové ochrany.

[10] Zdejší soud shodně s městským soudem stručně konstatuje, že zpráva ze zjišťovací mise uskutečněné v Tbilisi ve dnech 30. 5. 2022 a 3. 6. 2022 uvádí, že „*policie – jakožto první instance posuzující domnělou diskriminaci či násilí ze strany dalších osob – je obecně líná. Problémy genderových menšin odmítá řešit, nechce se stavět do pozice jejich ochránce. Není výjimkou, aby byla oběť nahlašující konkrétní čin označena za jeho původce či spolupachatele a /nebo pod pohrůžkou vlastního stíhání přesvědčena ke stažení žádosti. Přímé zásahy proti odpůrcům genderových menšin jsou pomalé a vedené nedostatečným počtem policistů – zejména pokud existuje spojitost mezi danou organizací či akcí a vládoucí stranou...*“ Citovaná zpráva

k ochranným mechanismům a možnosti obrany proti diskriminaci uvádí, že policie se navzdory dlouhodobým snahám o zlepšení situace potýká s osobními předsudky jednotlivých zaměstnanců či konkrétních útvarů na straně jedné a s celkově nedůsledným a liknavým přístupem na straně druhé. Situaci v Gruzii rovněž dokládá zpráva Komisařky Rady Evropy pro lidská práva o její návštěvě v Gruzii z 15. 7. 2022.

[11] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že městský soud závěry uvedené v citované zprávě správně zohlednil v souvislostech projednávané věci. Shora uvedené naznačuje oslabenou důvěru LGBTQI+ osob ve státní orgány, což může vést k nízké motivaci nahlášovat trestné činy páchané na sexuálních menšinách. S ohledem na shora uvedené informace o zemi původu stěžovatele městský soud správně dospěl k závěru, že je v rozporu se spisovým materiálem závěr stěžovatele, že je ochrana v LGBTQI+ osobám v Gruzii dostupná. V takovém případě nelze za všech okolností trvat na předchozím využití ochrany v zemi původu žalobce (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 2. 2010, č. j. 6 Azs 74/2009-51).

[12] Městský soud rovněž správně zdůraznil, že samotná nedostatečnost vnitřní ochrany je relevantní pouze tehdy, pokud existuje přiměřená pravděpodobnost, že bude žalobce v případě návratu do země původu vystaven pronásledování. Touto souvislostí se však stěžovatel nezabýval. Pokud stěžovatel dospěl k tomu, že LGBTQI+ osoby v zemi původu nečelí problémům spočívajícím v netoleranci či nesnášenlivosti, která je systematicky podporována či tolerována, nemá takový závěr oporu ve správním spise a ve zjištěném skutkovém stavu. V protikladu k němu, citovaná zpráva upozorňuje na násilí proti těmto osobám ze strany rodinných příslušníků a na nedostatečnou ochranu při organizovaných akcích na podporu této skupiny osob. Přesto stěžovatel uzavřel, že popsané zkušenosti žalobce ze země původu a jednání, kterému byl vystaven, nedosahovalo intenzity pronásledování. Uzavřel, že nejsou dány obavy do budoucna, neboť žalobci je dostupná ochrana v zemi původu. Absence posouzení případných následků spojených s návratem žalobce do země původu, jimž by byl s přiměřenou pravděpodobností vystaven, představuje podstatnou vadu napadeného rozhodnutí. Jak již dříve konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, přiměřená pravděpodobnost je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznaменá to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane, nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným. Vzhledem k tomu, že ze správního spisu dosud nelze dovodit, jak časté jsou případy pronásledování a fyzického násilí zaměřeného proti LGBTQI+ osobám, nelze bez dalšího uzavřít o absenci přiměřené pravděpodobnosti pronásledování. Na uvedeném nemůže bez dalšího nic změnit ani to, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až poté, co mu bylo uloženo rozhodnutí o správním vyhoštění v poslední den platnosti výjezdního příkazu.

[13] Městský soud tedy nepochybil, pokud napadené rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Správně stěžovatele zavázal k posouzení, zda v případě návratu do země původu existuje přiměřená pravděpodobnost, že bude žalobce vystaven jednání, které je pronásledováním ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu, a to i případně na

pokračování

kumulativním základě. Rovněž jej správně zavázal zohlednit v novém rozhodnutí aktuální zprávy o zemi původu žalobce.

[14] Lze tedy uzavřít, že, i vzhledem k formulaci kasační stížnosti, neshledal Nejvyšší správní soud existenci žádné právní otázky, která by svým významem přesahovala vlastní zájmy stěžovatele, jakož ani existenci pochybení krajského (městského) soudu takové intenzity, které by mohlo vést k přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení ze dne 13. 8. 2021, č. j. 10 As 222/2021-39). Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, část III. 4.). Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobci, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS, nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2024

David Hipšr
předseda senátu